

**Rapport fra
LITTERATURUKA SARPSBORG 2019
70 ÅR**

«...den strålende bokmessen i Sarpsborg...»

Dagbladet 1951

Litteraturuka Sarpsborg ble etablert som Bokmessen i 1949. Siden den gang har Bokmessen/Litteraturuka arrangert og servert litterære opplevelser til alle aldersgrupper hvert eneste påfølgende år. Uke 45 har vært et holdepunkt og en begivenhet i byen gjennom 70 år. Det ble den også i år, i 2019. Men, vi fylte ikke bare 70 år – vi feiret også vår godt innarbeidede Skrivekonkurransen for elever på 7. klassetrinn - for 10. gang.

Samarbeidspartnere 2019

Litteraturuka har alltid samarbeidet med gode og aktuelle samarbeidspartnere. Dette året var intet unntak. Både barneskoler, Sarpsborg bibliotek, Kulturhuset Gleng, St. Marie læringssenter, Quality Hotel Sarpsborg, Den kulturelle skolesekken, Leseselskapet Borg, Borgarsyssel museum og idealister innenfor litteraturen – har vært involvert i festivalen på mange forskjellige måter. Fra gjennomføring av skrivekonkurransen til bistand med kunnskap og hjelp – og gjennomføring.

Arenaer

Litteraturukas tradisjonelle scene, Sarpsborg Scene, er fortiden under ombygging. Dette førte til at vi måtte leie oss inn andre steder - som f. eks. Quliaty Hotel Sarpsborg (de største arrangementene ble lagt hit). Men Sarpsborg bibliotek, stedet hvor Litteraturuka hadde sitt utspring for 70 år siden – ble tatt i bruk under flere arrangementer.

Større utlegg

Før vi går videre vil jeg påpeke dette; Under planleggingen og gjennomføringen skjedde det flere ting som gjorde at budsjettrammen sprakk. Vi har nevnt at vår scene er under ombygging, og det i seg selv har gitt oss en merkostnad siden vi måtte leie oss inn andre steder. Det ble en del sykdom i egne rekker også – som igjen førte til at vi f. eks måtte ut og kjøpe bistand og hjelp når det gjaldt bokbadere, design og trykk av vårt omfattende jubileumsprogram. Det ble også merutgifter i andre poster – som overnattinger og bespisning. Det ble også en del omrokking grunnet sykdom når det gjaldt engasjerte forfattere og musikere, noen falt fra – andre kom til. Oppgaver som undertegnede/leder skulle ha tatt, måtte kjøpes inn på grunn av stor arbeidsbelastning. Sarpsborg kommune måtte derfor legge til/øke sin del av budsjettet for å få gjennomført jubileet på beste måte. Se vedlagte budsjett og program.

Gjennomføringen

Litteraturuka Sarpsborg gjennomførte en «historisk» uke. Vi startet strekt med en åpnings- og jubileumskveld hvor de fleste i salen var inviterte gjester. Med oss på scenen hadde vi Frode Grytten-band (7 stk) – men også forfatter Erika Fatland som hadde fått oppgaven å se Sarpsborg «utenfra» - fra våre naboers øyne – da inspirert av hennes egne bok «Grenser». Det ble en lærerik, humoristisk og herlig kveld.

Sarpsborgprisen – Hilmar Oruds minnefond

Sarpsborgprisen har tidligere blitt delt ut til mange av landets forfattere. Det var en pris som det var ærefullt å motta. Vi fant ut at vi ikke hadde økonomi til å dele ut denne prisen i år – men, vi fant at vi hadde kr. 15.000 på et fond kalt Hilmar Oruds minnefond, en litterær pris som bla. Ari Behn mottok i 1999. Under åpningskvelden delte vi ut denne prisen til den svært talentfulle Østfold-forfatteren Victoria Kielland.

Litterær festaften

Ketil Bjørnstad mottok Sarpsborg prisen i 1978, og vi inviterte ham tilbake og inn til en samtale om hans vidstrakte forfatterskap. Vi engasjerte forfatter Selma Lønning Årø til å lede samtalen (bokbader) under vår Litterære festaften som vi arrangerte i samarbeid med Leseselskapet Borg og Sarpsborg bibliotek.

311 historier!

Et av høydepunktene i Litteraturuka er Premieutdelingen. Da inviterer vi alle elevene fra 7. klasse i Sarpsborg til premieutdeling i forbindelse med vår store skrivekonkurranse. Hele 515 elever og lærere var tilstede i salen under dette arrangementet. I år fikk vi nemlig inn hele 311 historier! Og det er trolig takket være forfatter og Bokslukerprisvinner Mari Moen Holsve. Hun besøkte alle de påmeldte skolene – og med sin smittende entusiasme for litteratur og skiving – endte det altså nær en tangering av rekorden med innsendte historier.

I tre år har vi nå sendt førsteprisvinneren med følge til England hvor hun eller han mottas på Roald Dahl museet i Great Missenden - og får en opplevelsrik dag der. Og det fortsetter vi med!

I 2019 var det 10. gang vi arrangerte vår store skrivekonkurranse. Se gjerne nettsiden vår: www.skrivekonkurransen.com.

Gjenhør – Poesivandring

Fjorårets Poesivandring på Borgarsyssel museum var en stor suksess. Vi gjentok denne – og suksessen ble enda større. Utsolgt! Denne gangen fikk vi uforglemmelige øyeblikk hvor vi fikk gjenhør med dikt fra lyrikere som gjennom årene har mottatt Sarpsborgprisen. Her dukket det opp navn som Carl Keilhau (den aller første som mottok prisen), Hans Børli, Rolf Jacobsen, Cecilie Løveid og mange flere. Det var vårt lokale ensemble «Teaterkameratene» som tok utfordringer med å fremføre disse. Rammen var Borgarsyssel museum hvor vi tok i bruk gamle husmannsstuer og ærverdige saler til formålet.

Flere programposter

Vi viser til programmet som forteller om flere programposter – men vil fremheve den fantastiske jobben de unge forfatterne fra «Third Culture Kids» gjorde på St. Marie Læringscenter. Her møtte de

innvandrere fra over 40 kulturer – og inspirerte til å skrive, forstå og engasjere seg. Leo Ajkic gav dessverre beskjed om at han ikke kunne komme bare dager i forveien av arrangementet. Dette gav oss en del merarbeid, siden skolen hadde planlagt godt og lenge i forkant. Dette var litt synd – men det ble allikevel en usedvanlig vellykket dag.

Programmet – et «fotohistorisk» tilbakeblikk

I anledning jubileet ville vi trekke frem minneverdige øyeblikk gjennom de 70 årene Litteraturuka har eksistert. Det vi håpet på var en fotoutstilling – men vi la heller mer arbeid inn i selve programmet – som ble trykket i 1500 eks og inneholdt både bilder, tekster og utdrag fra avisartikler gjennom 70 år. Det var et stort arbeid «å bla tilbake» og finne artikler og bilder – men vi synes resultatet ble tilfredsstillende. Vi fikk tillatelse til å bruke bilder og tekst fra bl. a Sarpsborg Arbeiderblad og Sarpsborg bibliotek. Programmet vil bli sendt pr. post til Norsk kulturråd.

Markedsføring og målgrupper

Litteraturuka Sarpsborg forsøker, med de midlene vi rommer, å nå ut til alle aldersgrupper gjennom å presentere et bredt spekter av arrangementer både før, under og etter selve uka. Dette markedsføres via egne nettsteder, kommunale nettsider, annonser – og med nevnte jubileumsprogram. Vi hadde også en stor artikkel i et magasin kalt «Sarpingen» - og flere artikler i lokalavisen, Sarpsborg Arbeiderblad både i forkant og gjennom selve uka.

Litterær bærekraft

Litteraturuka Sarpsborg har bærekraft og miljø i fokus og på agendaen. Vi bruker i vårt trykte program miljøvennlig papir, og reduserte antall hefter i år – da vi satset på – og oppfordrer vårt publikum til å bruke våre nettsteder for informasjon. Det gjelder både vår egen nettside: www.litteraturuka.com og Sarpsborg kommunes nettside,

Vi oppfordret elever og andre som vil på våre arrangement til å bruke buss, bena – eller sykle.

Publikumssuksess

Kanskje var det at vi fylt 70 år, kanskje var det at kulturetaten her i Sarpsborg truet med at Litteraturuka skulle nedlegges fra og med 2020, kanskje var det et greit program, kanskje var det markedsføringen, kanskje var det ordførerens ord om at Litteraturuka skal bestå i 70 år til – som gjorde at publikum fylte nesten hver eneste stol denne gang? Svaret er nok sammensatt – men vi håper dere, som oss, føler at dere har vært med på å støtte noe som har livets litterære rett i mange år fremover.

Vi takker for støtten fra Norsk kulturråd som gjorde dette mulig å gjennomføre!

Sarpsborg 6. januar 2020

Torill Stokkan

Prosjektleder for Litteraturuka Sarpsborg

Sarpsborg kommune

